

Teataja

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

63. aastakäik

16. juuli 2020

Sisukord

II *Muud kui seadusandlikud aktid*

RAHVUSVAHELISED LEPINGUD

- ★ Nõukogu otsus (EL) 2020/1026, 24. aprill 2020, Euroopa Liidu ja Jaapani vahelise tsiviillennundusohutust käsitleva lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta 1
- ★ Euroopa liidu ja Jaapani vaheline tsiviillennundusohutust käsitlev Leping 4

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

RAHVUSVAHELISED LEPINGUD

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2020/1026,

24. aprill 2020,

Euroopa Liidu ja Jaapani vahelise tsiviillennundusohutust käsitleva lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõigetega 5 ja 7,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon on pidanud liidu nimel Jaapaniga läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Jaapani vahelise tsiviillennundusohutust käsitleva lepingu (edaspidi „leping“) üle vastavalt nõukogu 7. märtsi 2016. aasta otsusele. Läbirääkimised lõppesid edukalt lepingu parafeerimisega 25. juulil 2019.
- (2) Lepingu eesmärk on edendada kahepoolset koostööd tsiviillennundusohutuse valdkonnas ning soodustada liidu ja Jaapani vahelist kaubandust ja investeringuid tsiviillennundustoodete valdkonnas.
- (3) On vaja kehtestada menetluskord seoses liidu osalemisega lepingu alusel loodud ühisorganites, kaitsemeetmete vastuvõtmisega, konsultatsioonitaotlustega, tunnustamiskohustuste täitmise peatamise meetmetega ning lepingu lisade muutmist käsitlevate otsuste vastuvõtmisega.
- (4) Lepingu tuleks allkirjastada ja seda tuleks ajutiselt kohaldada kuni selle jõustumiseks vajalike menetluste lõpuleviimiseni,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Jaapani vahelise tsiviillennundusohutust käsitleva lepingu liidu nimel allkirjastamiseks antakse luba, eeldusel et kõnealune leping sõlmitakse ⁽¹⁾.

Artikkel 2

Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik(ud), kes on volitatud lepingule liidu nimel alla kirjutama.

⁽¹⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 4.

Artikkel 3

1. Euroopa Komisjon, keda abistavad Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ja liikmesriikide esindajatena nende lennuametid, esindab liitu lepingu artikli 11 alusel moodustatud lepinguosaliste ühiskomitees (edaspidi „ühiskomitee“).
2. Euroopa Liidu Lennundusohutusamet, keda abistavad sellised liikmesriikide lennuametid, keda konkreetse koosoleku päevakord otseselt puudutab, esindab liitu lepingu 1. lisa artikli 3 alusel moodustatud sertifitseerimise järelevalvenõukogus.

Artikkel 4

1. Komisjon võib teha järgmist:
 - a) võtta vastu lepingu artikli 5 lõike 1 punkti b kohaseid kaitsemeetmeid;
 - b) taotleda konsultatsioone kooskõlas lepingu artikli 16 lõikega 3;
 - c) võtta meetmeid vastastikuse tunnustamise kohustuse täitmise peatamiseks ja sellise peatamise tühistamiseks kooskõlas lepingu artikliga 17.
2. Komisjon teatab nõukogule piisavalt aegsasti oma kavatsusest võtta käesoleva artikli alusel meetmeid.

Artikkel 5

Komisjonil on õigus kiita liidu nimel heaks ühiskomitee poolt vastavalt lepingu artikli 11 lõike 2 punktile c vastu võetud lepingu lisade muudatused, kui sellised muudatused on kooskõlas asjakohaste liidu õigusaktidega ega too kaasa nende muutmise vajadust, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) komisjon tagab, et liidu nimel heakskiitmine
 - on liidu huvides;
 - täidab liidu lennundusohutus- ja kaubanduspoliitika raames seatud eesmärged;
 - võtab arvesse liidu tootjate, kauplejate ja tarbijate huve;
 - ei ole vastuolus liidu ega rahvusvahelise õigusega;
 - toetab asjakohasel juhul tsiviillennundustoodete kvaliteedi parandamist, parandades pettuste ja eksitavate tavade tuvastamist;
 - püüab asjakohasel juhul saavutada tsiviillennundustoodetega seotud standardite ühtlustamist;
 - hoiab asjakohasel juhul ära innovatsiooni takistamise ning
 - hõlbustab asjakohasel juhul tsiviillennundustoodetega kauplemist, ning
- b) komisjon esitab kavandatud muudatused nõukogule piisavalt varakult enne nende heakskiitmist.

Kavandatud muudatuste vastavust esimese lõigu punktis a esitatud tingimustele hindab liikmesriikide valitsuste alaliste esindajate komitee.

Komisjon kiidab kavandatud muudatused liidu nimel heaks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõike 4 kohasele nõukogu blokeerivale vähemusele vastav arv liikmesriike väljendab neile vastuseisu. Sellise blokeeriva vähemuse olemasolu korral lükkab komisjon kavandatud muudatused liidu nimel tagasi.

Artikkel 6

Lepingut kohaldatakse ajutiselt alates selle allkirjastamise kuupäevast⁽²⁾ kuni selle jõustumiseks vajalike menetluste lõpuleviimiseni.

(²) Nõukogu peasekretariaat avaldab lepingu ajutise kohaldamise kuupäeva *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 7

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 24. aprill 2020

Nõukogu nimel
president
G. GRLIĆ RADMAN

Euroopa liidu ja

Jaapani vaheline tsiviilennundusohutust käsitlev LEPING

EUROOPA LIIT ja JAAPAN (edaspidi „lepinguosalised“),

TUNNISTADES, et tsiviilennundustooteid projekteeritakse, toodetakse ja jaotatakse jätkuvalt üha sagedamini rahvusvahelisel tasandil,

SOOVIDES edendada tsiviilennundusohutust ja keskkonnahoidlikkust ning hõlbustada tsiviilennundustoodete vaba ringlust,

SOOVIDES tugevdada koostööd ja tõhustada tsiviilennundusohutusega seotud küsimuste lahendamist,

ARVESTADES, et nende koostöö võib aidata ühtlustada rahvusvahelisel tasandil tsiviilennundusohutuse ja keskkonnahoidlikkusega seotud standardeid ja protsesse,

ARVESTADES majandusliku koormuse võimalikku vähenemist lennundussektoris pärast tehniliste kontrollide, hindamise ja katsete dubleerimise kõrvaldamist,

TUNNISTADES, et vastavuskontrollide ja sertifikaatide vastastikune tunnustamine peab põhinema lepinguosaliste vastastikusel usaldusel, et lepinguosaliste tsiviilennundusohutusalaste õigussüsteemidega tagatakse piisavalt samaväärne ohutustase,

TUNNISTADES, et selline vastastikune tunnustamine nõuab ka seda, et kumbki lepinguosaline säilitab kõigis käesoleva lepinguga hõlmatud valdkondades usalduse teise lepinguosalise vastavuskontrolli protsesside vastu,

TUNNISTADES, et lepinguosalisel soovivad teha tsiviilennundusohutuse küsimustes ja keskkonnahoidlikkuse valdkonnas pideval teabevahetusel ning vastastikusel usaldusel põhinevat koostööd,

TUNNISTADES lepinguosaliste vastavaid kohustusi, mis tulenevad kahepoolsetest, piirkondlikest ja mitmepoolsetest tsiviilennundusohutust ja keskkonnahoidlikkust käsitlevatest lepingutest,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Eesmärgid

Käesoleva lepingu eesmärgid on järgmised:

- a) võimaldada kummagi lepinguosalise pädevate asutuste või sertifitseeritud organisatsioonide tehtud vastavuskontrollide ning väljaantud sertifikaatide vastastikust tunnustamist vastavalt käesoleva lepingu lisadele;
- b) edendada koostööd, et saavutada tsiviilennundusohutuse ja keskkonnahoidlikkuse kõrge tase;
- c) toetada tsiviilennundustööstuse rahvusvahelist mõõdet ning
- d) hõlbustada ja edendada tsiviilennundustoodete ja -teenuste vaba ringlust.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „sertifitseeritud organisatsioon“ – juriidiline isik, kellele lepinguosalise pädev asutus on välja andnud sertifikaadi, mille alusel kasutada käesoleva lepingu kohaldamisalaga seotud eeliseid;
- b) „sertifikaat“ – heakskiit, luba või muu dokument, mis on välja antud selle tõendamiseks, et asjaomane tsiviilennundustoodete, organisatsioon või juriidiline või füüsiline isik vastab lepinguosalise õigusnormides sätestatud kohaldatavatele nõuetele;
- c) „tsiviilennundustoodete“ – tsiviilõhusõiduk, õhusõiduki mootor või õhusõiduki propeller või sellele paigaldatud või paigaldatav alamkoost, seade, osa või komponent;

- d) „pädev asutus“ – tsiviillennundusohutuse eest vastutav valitsusasutus või -üksus, kelle lepinguosaline on määranud käesoleva lepingu kohaldamisel täitma järgmisi ülesandeid:
- i) hinnata tema järelevalve alla kuuluvate tsiviillennundustoodete, organisatsioonide, rajatiste, toimingute ja teenuste vastavust asjaomase lepinguosalise õigus- ja haldusnormides sätestatud kohaldatavatele nõuetele;
 - ii) teostada järelevalvet nende jätkuva vastavuse üle asjaomastele nõuetele ning
 - iii) võtta asjakohaseid täitemeetmeid, et tagada nende vastavus asjaomastele nõuetele;
- e) „vastavuskontroll“ – lepinguosaliste õigusnormides sätestatud kohaldatavatele nõuetele vastavuse kindlakstegemine, kasutades selliseid toiminguid nagu katsed, kontrollid, kvalifitseerimine, heakskiidud ja järelevalve;
- f) „järelevalve“ – lepinguosalise pädeva asutuse korrapärane kontroll, mille eesmärk on veenduda, et asjaomase lepinguosalise õigusnormides sätestatud kohaldatavad nõuded oleksid jätkuvalt täidetud, ning
- g) „tehniline asutus“ – Euroopa Liidu puhul Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (edaspidi „EASA“) või selle õigusjärglane ning Jaapani puhul maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministeeriumi tsiviillennundusbüroo (edaspidi „JCAB“) või selle õigusjärglane. Vaatamata sellele, et EASA ja JCAB on pädevad asutused käesoleva artikli punkti d tähenduses, kasutatakse käesolevas lepingus ja selle lisades neile osutades vajaduse korral mõistet „tehniline asutus“.

Artikkel 3

Kohaldamisala ja rakendamine

1. Käesoleva lepingu kohane koostöö võib hõlmata järgmisi valdkondi:
 - a) lennukõlblikussertifikaadid ja järelevalve teostamine tsiviillennundustoodete üle;
 - b) tsiviillennundustoodete keskkonnakõlblikkuse sertifikaadid ja kontrollid;
 - c) projekti- ja tootmissertifikaadid ning järelevalve teostamine projekteerimis- ja tootmisorganisatsioonide üle;
 - d) hooldusorganisatsioonide sertifikaadid ja järelevalve teostamine hooldusorganisatsioonide üle;
 - e) töötajatele lubade väljaandmine ja nende koolitamine;
 - f) lennutreeningseadmete kõlblikkuse hindamine;
 - g) õhusõidukite käitamine ning
 - h) muud tsiviillennundusohutusega seotud valdkonnad, mille suhtes kohaldatakse 7. detsembril 1944 Chicagos allkirjastatud rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni lisasid.
2. Iga käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud koostöövaldkonna rakendamiseks töötavad lepinguosalisel välja eraldi lisa, milles kirjeldatakse vastavuskontrollide ja sertifikaatide vastastikuse tunnustamise tingimusi ning meetodeid (sh vajaduse korral üleminekukorda), kui nad lepivad kokku, et mõlema lepinguosalise tsiviillennundusstandardite, eeskirjade, tavade, protseduuride ja süsteemidega tagatakse piisavalt samaväärne ohutustase, mis võimaldab tunnustada teise lepinguosalise pädevate asutuste ja sertifitseeritud organisatsioonide tehtud vastavuskontrolle ning väljaantud sertifikaate. Tehnilised asutused töötavad eraldi lisa jaoks välja rakenduskorra. Lepinguosaliste tsiviillennundusstandardite, eeskirjade, tavade, protseduuride ja süsteemide tehnilisi erinevusi käsitletakse lisades ja rakenduskorras.

Artikkel 4

Üldkohustused

1. Kumbki lepinguosaline tunnustab teise lepinguosalise pädeva asutuse või sertifitseeritud organisatsiooni tehtud vastavuskontrollide tulemusi ja välja antud sertifikaate vastavalt käesoleva lepingu lisades sätestatud tingimustele.
2. Lepinguosalisel võivad tunnustada ka kolmanda riigi heakskiitu, luba või muud dokumenti, mis on välja antud selle tõendamiseks, et tsiviillennundustoodete, organisatsioonide või juriidilise või füüsilise isik vastab asjaomase kolmanda riigi õigusnormides sätestatud kohaldatavatele nõuetele. Sellise tunnustamise tingimused määratakse kindlaks asjakohastes lisades.

3. Ükski käesoleva lepingu säte ei hõlma lepinguosaliste standardite või tehniliste normide vastastikust tunnustamist.
4. Kumbki lepinguosaline tagab, et tema pädevad asutused suudavad jätkuvalt täita neile käesoleva lepinguga pandud kohustusi.

Artikkel 5

Reguleerimispädevuse säilitamine ja kaitsemeetmed

1. Käesolev leping ei piira mingil moel lepinguosaliste pädevust:
 - a) määrata oma õiguslike, regulatiivsete ja haldusmeetmete abil kindlaks kaitsetase, mis on lepinguosalise arvates vajalik ohutuse tagamiseks ja keskkonna kaitsmiseks;
 - b) rakendada kõiki asjakohaseid ja viivitamatuid meetmeid, kui on olemas põhjendatud kahtlus, et mõni tsiviillennundustooide, teenus või tegevus, mis kuulub käesoleva lepingu kohaldamisalasse, võib:
 - i) kahjustada ohutust või keskkonda;
 - ii) olla vastuolus asjaomase lepinguosalise kohaldatavate õiguslike, regulatiivsete või haldusmeetmetega, või
 - iii) olla muul viisil vastuolus käesoleva lepingu kohaldatavas lisas sätestatud nõuetega.
2. Kui kumbki lepinguosaline võtab käesoleva artikli lõike 1 punkti b kohaseid meetmeid, teavitab ta sellest teist lepinguosalist kirjalikult 15 tööpäeva jooksul alates nende meetmete võtmisest, esitades ka selle põhjused.
3. Käesoleva artikli kohaselt võetud meetmed ei kujuta endast käesoleva lepingu rikkumist.

Artikkel 6

Teabevahetus

1. Lepinguosalisel määravad käesoleva lepingu rakendamisega seotud teabe vahetamiseks kontaktpunkti ja teavitavad sellest teist lepinguosalist. Kogu asjakohane teabevahetus toimub inglise keeles.
2. Pärast käesoleva lepingu jõustumist edastavad lepinguosalisel teineteisele pädevate asutuste loetelu ja seejärel ajakohastatud loetelu iga kord, kui see osutub vajalikuks.

Artikkel 7

Läbipaistvus, regulatiivne koostöö ja vastastikune abi

1. Kumbki lepinguosaline kannab hoolt selle eest, et teine lepinguosaline oleks teadlik tema käesoleva lepinguga seotud õigusnormidest ja nende olulistest muudatustest.
2. Lepinguosalisel teavitavad võimaluste piires teineteist oma asjakohaste õigusnormide, standardite ja nõuete ning sertifikaatide väljaandmise süsteemi kavandatavatest olulistest muudatustest, kui need muudatused võivad mõjutada käesolevat lepingut. Võimaluste piires tehakse teisele lepinguosalisel ettepanek selliste muudatuste kohta arvamust avaldada ja võetakse neid arvamusi nõuetekohaselt arvesse.
3. Ohutusprobleemide uurimiseks ja lahendamiseks võivad ühe lepinguosalise pädevad asutused lubada teise lepinguosalise pädevatel asutustel osaleda vaatlejana teineteise järelevalvetoimingutes, nagu on kindlaks määratud asjakohases lisas.
4. Vajaduse korral abistab lepinguosalise pädev asutus järelevalve ja kontrolli eesmärgil teise lepinguosalise pädevat asutust, et tagada takistusteta juurdepääs reguleeritud üksustele, mille üle ta järelevalvet teostab.
5. Selleks et tagada vastastikuse usalduse säilimine teise lepinguosalise vastavuskontrolli protsesside suhtes, võib lepinguosalise tehniline asutus osaleda käesoleva lepingu lisades sätestatud korra kohaselt vaatlejana teise lepinguosalise järelevalvetoimingutes.

*Artikkel 8***Ohutusteabe vahetamine**

Ilma et see mõjutaks artikli 10 sätete kohaldamist ja oma kohaldatavaid õigusakte arvesse võttes teevad lepinguosalised järgmist:

- a) annavad üksteisele asjakohase taotluse korral õigeaegselt oma tehniliste asutuste valduses olevat teavet käesoleva lepingu lisadega hõlmatud tsiviillennundustoodete, teenuste või toimingutega seotud õnnetuste, tõsiste intsidentide või vahejuhtumite kohta ning
- b) vahetavad muud ohutusteavet, mida tehnilised asutused vajalikuks peavad.

*Artikkel 9***Täitmise tagamisega seotud koostöö**

Lepinguosalised teevad pärast asjakohase taotluse saamist ja vajalike vahendite olemasolu korral käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluvate õigusnormide mis tahes väidetava või eeldatava rikkumise puhul tehniliste asutuste või pädevate asutuste kaudu vastastikust koostööd ning abistavad teist lepinguosalist asjaomaste uurimiste tegemisel või täitemeetmete kohaldamisel, võttes arvesse kohaldatavaid õigusnorme. Lisaks teavitavad lepinguosalised teineteist viivitamata kõikidest uurimistest, mille puhul on kaasatud mõlema osalise huvid.

*Artikkel 10***Konfidentsiaalsus ning andmete ja teabe kaitse**

1. Kumbki lepinguosaline säilitab teiselt lepinguosaliselt käesoleva lepingu alusel saadud andmeid ja teavet konfidentsiaalsena, järgides oma õigusnorme. Selliseid andmeid ja teavet võib kasutada ainult lepinguosaline, kes on saanud asjaomased andmed ning teabe käesoleva lepingu kohaldamise eesmärgil.
2. Eelkõige ei avalda lepinguosalised ega luba oma pädevatel asutustel avaldada kolmandatele isikutele (sealhulgas avalikkusele) käesoleva lepingu alusel teiselt lepinguosaliselt saadud andmeid ega teavet, mis kujutab endast ärisaladust, intellektuaalomandit, konfidentsiaalset kaubandus- või finantsteavet, ärisaladusena käsitletavat teavet või käimasoleva uurimisega seotud teavet, võttes arvesse kummagi lepinguosalise asjakohaseid õigusnorme. Selleks käsitatakse kõnealuseid andmeid ja teavet konfidentsiaalsena.
3. Lepinguosaline või tema pädev asutus võib teisele lepinguosalisele või tema pädevale asutusele andmeid või teavet edastades kindlaks määrata andmed või teabe, mida ta peab konfidentsiaalseks ja mida ei või avalikustada. Sel juhul lisab lepinguosaline või pädev asutus asjaomastele andmetele või teabele selge märke, et tegemist on konfidentsiaalsete andmete või teabega.
4. Kui lepinguosaline ei nõustu teise lepinguosalise või teise lepinguosalise pädeva asutuse tehtud käesoleva artikli lõike 3 kohase märgistusega, võib sellise märgistamisega mittenõustunud lepinguosaline taotleda lahenduse leidmiseks artikli 16 kohaste konsultatsioonide alustamist teise lepinguosalisega.
5. Kumbki lepinguosaline võtab kasutusele kõik mõistlikud ettevaatusabinõud, et vältida käesoleva lepingu alusel saadud teabe loata avalikustamist.
6. Lepinguosalisel, kes saab käesoleva lepingu alusel teiselt lepinguosaliselt andmeid ja teavet, ei teki seoses selliste andmete ja teabe vastuvõtmisega nende suhtes mitte mingeid omandiõigusi.

*Artikkel 11***Lepinguosaliste ühiskomitee**

1. Moodustatakse mõlema lepinguosalise esindajatest koosnev ühiskomitee, mis on käesoleva lepingu tõhusa rakendamise eest vastutav organ. Ühiskomitee teeb otsuseid ja annab soovitusi konsensuse alusel. Ühiskomitee tuleb kokku korrapäraste ajavahemike järel ükskõik kumma lepinguosalise taotluse korral ning tegutseb lepinguosaliste ühisel juhtimisel.
2. Ühiskomitee võib arutada kõiki käesoleva lepingu rakendamise seotud küsimusi. Ühiskomitee teeb eelkõige järgmist:
 - a) lahendab lepinguosaliste vahel käesoleva lepingu rakendamisel tekkinud vaidlused;

- b) kaalub võimalusi käesoleva lepingu tõhusamaks rakendamiseks ja vajaduse korral annab lepinguosalistele asjakohaseid soovitusi käesoleva lepingu muutmiseks vastavalt artiklile 20;
 - c) võtab vastu uusi lisasid või muudab või kustutab olemasolevaid lisasid vastavalt artikli 20 lõikele 7 ning
 - d) võtab vajaduse korral vastu otsuseid koostöö töökorra kohta kõikide artiklis 3 osutatud tegevusvaldkondade jaoks.
3. Ühiskomitee püüab välja töötada ja vastu võtta oma kodukorra ühe aasta jooksul alates käesoleva lepingu jõustumisest.

Artikkel 12

Kulude katmine

Kumbki lepinguosaline püüab tagada, et tasud või lõivud, mida lepinguosaline või tema tehniline asutus kohaldab selliste juriidiliste või füüsiliste isikute suhtes, kelle tegevust käesoleva lepinguga reguleeritakse, oleksid õiglased, mõistlikud ja kooskõlas osutatavate teenustega; samuti ei tohi need takistada kaubandust.

Artikkel 13

Muud lepingud ja varasemad kokkulepped

1. Kui käesolev leping on jõustunud, asendab see kõiki Euroopa Liidu liikmesriikide ja Jaapani vahel sõlmitud kahepoolseid lennundusohutuslepinguid või -kokkuleppeid, mis hõlmavad mis tahes käesoleva lepinguga reguleeritud küsimusi, mida on rakendatud artikli 3 sätete kohaselt.
2. Käesoleva lepingu artikli 20 lõike 2 kohase ajutise kohaldamise ajal peatatakse kõik Euroopa Liidu liikmesriikide ja Jaapani vahel sõlmitud kahepoolsed lennundusohutuslepingud või kokkulepped, mis hõlmavad mis tahes käesoleva lepinguga reguleeritud küsimusi, mida on rakendatud artikli 3 sätete kohaselt.
3. Tehnilised asutused võtavad vajalikke meetmeid, et nende vahel sõlmitud varasemaid kokkuleppeid vastavalt vajadusele muuta või tühistada.
4. Vastavalt käesoleva artikli lõigetele 1 ja 2 ei mõjuta ükski käesoleva lepingu säte lepinguosaliste õigusi ja kohustusi, mis tulenevad muudest rahvusvahelistest lepingutest.

Artikkel 14

Kohaldamine

Kui käesoleva lepingu lisades ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesolevat lepingut ühelt poolt Euroopa Liidu tsiviillennunduse õigussüsteemi ja teiselt poolt Jaapani tsiviillennunduse õigussüsteemi suhtes.

Artikkel 15

Kolmandate riikide osalemine

Lepinguosalistel on ühine eesmärk saada käesolevast lepingust võimalikult suurt kasu, kaasates selle alusel tehtavasse koostöösse võimaluse korral ka kolmandaid riike. Selleks võib artikli 11 alusel moodustatud ühiskomitee vajaduse korral kaaluda sellise osalemise tingimusi ja korda, mis võib hõlmata vajalike muudatuste tegemist käesolevas lepingus.

Artikkel 16

Konsulterimine ja vaidluste lahendamine

1. Lepinguosalised teevad kõik endast oleneva, et lahendada käesoleva lepingu tõlgendamise või kohaldamisega seotud vaidlused omavahel konsulterides, sealhulgas artikli 11 kohaselt loodud ühiskomitee kohtumiste käigus.

2. Tehnilised asutused teevad kõik selleks, et lahendada artikli 3 lõikes 2 osutatud rakenduskorra tõlgendamise või kohaldamisega seotud vaidlused omavahel konsulteerides. Kui sellist vaidlust ei õnnestu tehniliste asutuste vahelise konsulteerimise käigus lahendada, võib kumbki tehniline asutus saata vaidlusaluse küsimuse arutamiseks lepinguosalistele, kes arutavad asjaomast küsimust muu hulgas ka ühiskomitee kohtumiste käigus.

3. Olenemata käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 võib kumbki lepinguosaline taotleda konsulteerimist teise lepinguosalisega kõikides käesoleva lepinguga seotud küsimustes. Lepinguosalisel alustavad konsulteerimist lepinguosalistel vahel 45 päeva jooksul pärast taotluse tegemist kokku lepitud ajal. Konsulteerimine võib toimuda ühiskomitee kohtumiste raames.

Artikkel 17

Vastastikuse tunnustamise kohustuse täitmise peatamine

1. Lepinguosalisel on õigus kas täielikult või osaliselt peatada artikli 4 lõikes 1 sätestatud tunnustamiskohustuse täitmine, kui teine lepinguosaline rikub oluliselt oma kohustusi, mis tulenevad käesolevast lepingust.

2. Enne tunnustamiskohustuse täitmise peatamise õiguse kasutamist taotleb lepinguosaline artikli 16 alusel konsultatsioone, et nõuda teiselt lepinguosaliselt parandusmeetmete võtmist. Vajaduse korral kaaluvad lepinguosalisel konsultatsioonide käigus, missugune on tunnustamiskohustuse täitmise peatamise mõju.

3. Käesolevast artiklist tulenevaid õigusi kasutatakse üksnes juhul, kui teine lepinguosaline ei võta pärast konsulteerimist asjakohase aja jooksul parandusmeetmeid. Lepinguosaline teavitab enne õiguse kasutamist teist lepinguosalist kirjalikult oma kavatsusest peatada tunnustamiskohustuste täitmine ning kirjeldab üksikasjalikult peatamise põhjusi.

4. Selline peatamine jõustub 30 päeva pärast teate esitamise kuupäeva, välja arvatud juhul, kui enne selle ajavahemiku lõppu teatab peatamismenetluse algatanud lepinguosaline teisele lepinguosalisel kirjalikult, et võtab oma teate tagasi.

5. Peatamine ei mõjuta nende vastavuskontrollide ja sertifikaatide kehtivust, mille teise lepinguosalisel pädevad asutused või sertifitseeritud organisatsioonid on teinud või välja andnud enne peatamise jõustumiskuupäeva. Kehtivaks muutunud peatamisotsuse võib viivitamata tühistada, kui lepinguosalisel on vahetanud asjakohased diplomaatilised noodid.

Artikkel 18

Pealkirjad

Käesoleva lepingu artiklite pealkirjad on lisatud üksnes viitamiseks ega mõjuta käesoleva lepingu tõlgendamist.

Artikkel 19

Lisad

Käesoleva lepingu lisad on käesoleva lepingu lahutamatud osad ning kõik viited lepingule hõlmavad ka viidet selle lisadele, kui ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 20

Jõustumine, ajutine kohaldamine, lõpetamine ja muutmine

1. Käesolev leping jõustub päeval, mil vahetatakse diplomaatilised noodid, millega lepinguosaline kinnitab, et ta on käesoleva lepingu jõustumiseks vajalikud asjakohased siseriiklikud menetlused lõpule viinud.

2. Kuni käesoleva lepingu jõustumiseni kohaldatakse seda alates allkirjastamise kuupäevast ajutiselt, järgides lepinguosalistel õigusnorme.

3. Lepinguosaline võib käesoleva lepingu igal ajal lõpetada, teatades sellest teisele lepinguosalisel kirjalikult kuus kuud ette, välja arvatud juhul, kui kõnealune teade võetakse lepinguosalistel vastastikusel nõusolekul enne kõnealuse ajavahemiku lõppu tagasi.

4. Pärast käesoleva lepingu lõpetamist käsitleva teate saatmist jätkavad lepinguosaliselised käesolevast lepingust tulenevate kohustuste täitmist kuni lõpetamise jõustumise kuupäevani.
5. Käesoleva lepingu lõpetamine ei mõjuta pädevate asutuste või sertifitseeritud organisatsioonide poolt käesoleva lepingu kohaselt välja antud sertifikaatide kehtivust.
6. Lepinguosaliselised võivad kirjaliku kokkuleppega käesolevat lepingut muuta. Selline muudatus jõustub selle teise kuu esimesel päeval, mis järgneb kuupäevale, mil lepinguosaliselised vahetavad diplomaatilised noodid, millega nad kinnitavad, et on lõpule viinud muudatuse jõustumiseks vajalikud asjakohased siseriiklikud menetlused.
7. Olenemata lõikest 6 jõustub uute lisade vastuvõtmine või olemasolevate lisade muutmine või kustutamine kuupäeval, mil Euroopa Liit saab Jaapani valitsuselt kirjaliku teate vajalike siseriiklike menetluste lõpuleviimise kohta.

Artikkel 21

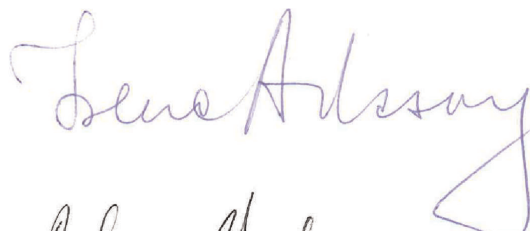

Autentsed tekstid

1. Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi, ungari ja jaapani keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.
2. Tõlgendamise lahknevuste korral on ülimuslik ingliskeelne tekst.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud.

Съставено в Брюксел на двадесет и втори юни две хиляди и двадесета година.
Hecho en Bruselas, el veintidós de junio de dos mil veinte.
V Bruselu dne dvacátého druhého června dva tisíce dvacet.
Udfærdiget i Bruxelles den toogtyvende juni to tusind og tyve.
Geschehen zu Brüssel am zweiundzwanzigsten Juni zweitausendzwanzig.
Kahe tuhande kahekümnenda aasta juunikuu kahekümne teisel päeval Brüsselis.
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι δύο Ιουνίου δύο χιλιάδες είκοσι.
Done at Brussels on the twenty-second day of June in the year two thousand and twenty.
Fait à Bruxelles, le vingt-deux juin deux mille vingt.
Sastavljeno u Bruxellesu dvadeset drugog lipnja godine dvije tisuće dvadesete.
Fatto a Bruxelles, addì ventidue giugno duemilaventi.
Briselē, divi tūkstoši divdesmitā gada divdesmit otrajā jūnijā.
Priimta du tūkstančiai dvidešimtų metų birželio dvidešimt antrą dieną Briuselyje.
Kelt Brüsszelben, a kétezzer-husznadik év június havának huszonkettedik napján.
Magħmul fi Brussell, fit-tnejn u għoxrin jum ta' Ġunju fis-sena elfejn u għoxrin.
Gedaan te Brussel, tweeëntwintig juni tweeduizend twintig.
Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego drugiego czerwca roku dwa tysiące dwudziestego.
Feito em Bruxelas, em vinte e dois de junho de dois mil e vinte.
Întocmit la Bruxelles la douăzeci și doi iunie două mii douăzeci.
V Bruseli dvadsiateho druhého júna dvetisícdvadsať.
V Bruslju, dvaindvajsetega junija dva tisoč dvajset.
Tehty Brysselissä kahdentenkymmenentenätoisena päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentä.
Som skedde i Bryssel den tjugoandra juni år tjugohundratjugo.
二千二十年六月二十二日にブリュッセルで作成した。

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 Za Evropskou unii
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Za Europsku uniju
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā –
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Għall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen

За Япония
 Por Japón
 Za Japonsko
 For Japan
 Für Japan
 Jaapani nimel
 Για την Ιαπωνία
 For Japan
 Pour le Japon
 Za Japan
 Per il Giappone
 Japānas vārdā –
 Japonijos vardu
 Japán részéről
 Għall-Ġappun
 Voor Japan
 W imieniu Japonii
 Pelo Japão
 Pentru Japonia
 Za Japonsko
 Za Japonsko
 Japanin puolesta
 För Japan

兒 玉 和 夫

Lucy Anusny

欧州連合のために

日本国のために

Adina Unkean

児
玉
和
夫

1. LISA

LENNUKÕBLIKKUSE JA KESKKONNAKÕBLIKKUSE SERTIFITSEERIMINE

Jagu A

Üldsätted*Artikkel 1***Eesmärk ja kohaldamisala**

1. Käesolev lisa, milles kirjeldatakse vastavuskontrollide ja sertifikaatide vastastikuse tunnustamise tingimusi ning meetodeid, on välja töötatud käesoleva lepingu artikli 3 lõike 2 kohase koostöö rakendamiseks järgmistes valdkondades:
 - a) lennukõblikkussertifikaadid ja järelevalve teostamine tsiviillennundustoodete üle, nagu on osutatud käesoleva lepingu artikli 3 lõike 1 punktis a;
 - b) tsiviillennundustoodete keskkonnakõblikkuse sertifikaadid ja kontroll, nagu on osutatud käesoleva lepingu artikli 3 lõike 1 punktis b, ning
 - c) projekti- ja tootmissertifikaadid ning järelevalve teostamine projekteerimis- ja tootmisorganisatsioonide üle, nagu on osutatud käesoleva lepingu artikli 3 lõike 1 punktis c.
2. Olenemata lõikest 1 ei kuulu käesoleva lisa kohaldamisalasse kasutatud tsiviillennundustooted, välja arvatud kasutatud õhusõidukid.

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „komponendi hooldustõend“ – sertifikaat, mille on välja andnud eksportiva lepinguosalise pädev asutus või sertifitseeritud organisatsioon ja mis tõendab, et uus tsiviillennundustoot (v.a õhusõiduk) vastab eksportiva lepinguosalise heakskiidetud projektile ning on kõlblik ohutuks kasutamiseks;
- b) „sertifitseerimisasutus“ – eksportiva lepinguosalise tehniline asutus, kes annab välja tsiviillennundustootte projektisertifikaadi, täites projekteerimisriigi kohustusi, mis on sätestatud rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni 8. lisas;
- c) „projektisertifikaat“ – lepinguosalise tehnilise asutuse või sertifitseeritud organisatsiooni välja antud sertifikaat, millega kinnitatakse, et tsiviillennundustootte projekt või selle muudatus vastab asjaomase lepinguosalise õigus- ja haldusnormides sätestatud lennukõblikkusnõuetele ja (kui see on asjakohane) keskkonnakaitse nõuetele, eelkõige müra, kütuse pihkumise ja heitgaaside osas;
- d) „konstruktsiooniga seotud käitamismõõded“ – käitamismõõded, sealhulgas keskkonnakaitsemõõded, mis mõjutavad kas tsiviillennundustootte konstruktsioonimadusi või konstruktsiooniga seotud andmeid tsiviillennundustootte käitamise või hooldamise kohta, mis annab õiguse kasutada toodet konkreetseks otstarbeks;
- e) „eksport“ – protsess, mille käigus tsiviillennundustootte viiakse üle ühe lepinguosalise tsiviillennundusohutuse õigussüsteemist teise lepinguosalise tsiviillennundusohutuse õigussüsteemi;
- f) „lennukõblikkuse ekspordisertifikaat“ – eksportiva lepinguosalise (kasutatud õhusõiduki korral asjaomast toodet eksportiva registreerimisriigi pädeva asutuse) sertifikaat, mis on välja antud selle tõendamiseks, et õhusõiduk vastab importiva lepinguosalise teatatud kohaldatavatele lennukõblikkus- ja keskkonnakaitse nõuetele;
- g) „eksportiv lepinguosaline“ – lepinguosaline, kelle tsiviillennundusohutuse õigussüsteemist tsiviillennundustootte eksporditakse;
- h) „import“ – protsess, mille käigus ühe lepinguosalise tsiviillennundusohutuse õigussüsteemist eksporditud tsiviillennundustootte võetakse vastu teise lepinguosalise tsiviillennundusohutuse õigussüsteemi;

- i) „importiv lepinguosaline“ – lepinguosaline, kelle tsiviillennundusohutuse õigussüsteemi tsiviillennundustoode imporditakse;
- j) „suur muudatus“ – tüübiprojekti mis tahes muudatus, mis ei kuulu väikeste muudatuste hulka;
- k) „väike muudatus“ – muudatus, mis ei mõjuta märkimisväärselt tsiviillennundustoote massi, tasakaalu, konstruktsiooni tugevust, töökindlust, kasutusomadusi, mürataset, kütuse pihkumist, heitgaase ega muid tsiviillennundustoote lennukõlblikkust mõjutavaid näitajaid;
- l) „kasutamissobivuse andmed“ – nõutav andmekogum, mille alusel toetatakse ja lubatakse teatavat tüüpi õhusõidukite tüübispetsiifilise käitamisega seotud aspekte, mida reguleeritakse Euroopa Liidu tsiviillennundusohutuse õigussüsteemi raames. Kõnealuse andmekogumi peab õhusõiduki jaoks välja töötama tüübisertifikaadi taotleja või omanik ning see moodustab osa tüübisertifikaadist. Vastavalt Euroopa Liidu tsiviillennundusohutuse õigussüsteemile peab tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi esmane taotlus sisaldama kasutamissobivuse andmete heakskiitmise taotlust või sellele tuleb pärast esmast taotlemist lisada kasutamissobivuse andmete heakskiitmise taotlus (vastavalt õhusõiduki tüübile);
- m) „tootmissetifikaat“ – sertifikaat, mille lepinguosalise pädev asutus on välja andnud tsiviillennundustoodete tootjale ning mis tõendab, et asjaomane tootja vastab asjaomase lepinguosalise õigus- ja haldusnormides sätestatud kohaldatavatele nõuetele, mida tuleb järgida konkreetsete tsiviillennundustoodete tootmisel;
- n) „eraldiseisev tootmissetifikaat“ – tootmissetifikaat, mis on välja antud tsiviillennundustoote tootjale ja mis ei ole ühelegi asjaomase tootjaga seotud üksusele välja antud tootmissetifikaadi laiendus;
- o) „tehnilise rakendamise kord“ – käesoleva lisa rakendamise kord, mille on välja töötanud tehnilised asutused kooskõlas käesoleva lepingu artikli 3 lõikega 2, ning
- p) „valideeriv asutus“ – importiva lepinguosalise tehniline asutus, kes kooskõlas käesoleva lisaga tunnustab automaatselt sertifitseerimisasutuse või sertifitseeritud organisatsiooni väljaantud projektisertifikaati või valideerib selle.

Jagu B

Sertifitseerimise järelevalvenõukogu

Artikkel 3

Moodustamine ja koosseis

1. Käesolevaga moodustatakse sertifitseerimise järelevalvenõukogu, käesoleva lisa tõhusa rakendamise eest vastutav tehniline kooskõlastusorgan, mida juhivad ühiselt tehnilised asutused ja mis annab aru käesoleva lepingu artikli 11 alusel moodustatud ühiskomiteele. Sertifitseerimise järelevalvenõukogu, mis koosneb mõlema lepinguosalise tehnilise asutuse esindajatest, võib kutsuda järelevalvenõukogusse täiendavaid osalejaid, et hõlbustada oma volituste täitmist.
2. Sertifitseerimise järelevalvenõukogu tuleb kokku korrapäraste ajavahemike järel, kui ühe lepinguosalise tehniline asutus seda taotleb, ning võtab vastu otsuseid ja teeb soovitusi konsensuse alusel. Sertifitseerimise järelevalvenõukogu töötab välja oma kodukorra.

Artikkel 4

Volitused

Sertifitseerimise järelevalvenõukogu volitused hõlmavad eelkõige järgmist:

- a) käesoleva lisa artiklis 6 osutatud tehnilise rakendamise korra väljatöötamine, vastuvõtmine ja läbivaatamine;
- b) teabe jagamine suurte ohutusprobleemide kohta ja (vajaduse korral) nende lahendamise tegevuskava koostamine;
- c) pädevate asutuste vastutusalasse jäävate selliste tehniliste probleemide lahendamine, mis mõjutavad käesoleva lisa rakendamist;
- d) vajaduse korral ohutuse, keskkonnakaitsenõuete, sertifitseerimissüsteemide, kvaliteedijuhtimise ja standardimis-süsteemide alase tulemusliku koostöö viiside, tehnilise toe ja teabevahetuse väljaarendamine;

- e) ühiskomiteele käesoleva lisa muutmise ettepanekute tegemine;
- f) sellise korra väljatöötamine vastavalt käesoleva lisa artikli 29 sätetele, millega tagatakse lepinguosaliste vastastikuse usalduse säilimine teise lepinguosalise vastavuskontrolli protsesside suhtes;
- g) punktis f nimetatud korra rakendamise analüüs ja meetmete võtmine ning
- h) lahendamata probleemide kohta aruande esitamine ühiskomiteele ja ühiskomitee poolt käesoleva lisa kohta tehtud otsuste rakendamise tagamine.

Jagu C

Rakendamine

Artikkel 5

Projektisertifikaatide, tootmissertifikaatide ja ekspordisertifikaatide väljaandmisega tegelevad pädevad asutused

1. Projektisertifikaadi väljaandmisega tegelevad pädevad asutused on järgmised:
 - a) Euroopa Liidu puhul Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning
 - b) Jaapani puhul Jaapani maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministeeriumi tsiviillennundusbüroo.
2. Tootmis- ja ekspordisertifikaatide väljaandmisega tegelevad pädevad asutused on järgmised:
 - a) Euroopa Liidu puhul Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ja Euroopa Liidu liikmesriikide pädevad asutused. Kasutatud õhusõiduki puhul annab ekspordisertifikaadi välja õhusõidukit eksporditava registreerimisriigi pädev asutus, ning
 - b) Jaapani puhul Jaapani maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministeeriumi tsiviillennundusbüroo.

Artikkel 6

Tehnilise rakendamise kord

1. Tehnilised asutused koostavad sertifitseerimise järelevalvenõukogu kaudu tehnilise rakendamise korra, et näha ette konkreetsed menetlused käesoleva lisa rakendamise hõlbustamiseks, määrates kindlaks teabevahetuse korra lepinguosaliste pädevate asutuste vahel.
2. Tehnilise rakendamise korras käsitletakse ka lepinguosaliste tsiviillennundusstandardite, eeskirjade, tavade, protseduuride ja süsteemide erinevusi, mis on seotud käesoleva lisa rakendamisega, nagu on sätestatud käesoleva lepingu artikli 3 lõikes 2.

Artikkel 7

Konfidentsiaalsete andmete ja konfidentsiaalse teabe vahetamine ja kaitse

1. Käesoleva lisa rakendamise käigus vahetatavate andmete ja teabe suhtes kohaldatakse käesoleva lepingu artiklit 10.
2. Valideerimisprotsessi käigus piirdatakse ainult sellist laadi ja sellise sisuga andmete ja teabe vahetamisega, mida on vaja kohaldatavatele tehnilistele nõuetele vastavuse tõendamiseks (kirjeldus tehnilise rakendamise korras).
3. Lepinguosaliste pädevate asutuste vahelise andme- ja teabevahetusega seotud erimeelsused tuleb lahendada nii, nagu on kirjeldatud tehnilise rakendamise korras. Kummalgi lepinguosalisel on õigus edastada vaidlusalune küsimus sertifitseerimise järelevalvenõukogule lahendamiseks.

Jagu D

Projekti sertifitseerimine*Artikkel 8***Üldpõhimõtted**

1. Käesolevat jagu kohaldatakse kõikide projektisertifikaatide ja nende muudatuste suhtes, mis kuuluvad käesoleva lisa kohaldamisalasse, täpsemalt:
 - a) tüübisertifikaadid;
 - b) tüübikinnitused ja spetsifikatsioonide heakskiidud;
 - c) täiendavad tüübisertifikaadid;
 - d) remondiprojekti kinnitused;
 - e) tehnilistele normidele vastavust tõendavad load ning
 - f) piiratud tüübisertifikaadid. Piiratud tüübisertifikaate annavad välja tehnilised asutused, kes tegelevad sellega juhtumipõhiselt, nagu on kirjeldatud tehnilise rakendamise korras.
2. Valideeriv asutus kas valideerib projektisertifikaadi või selle muudatuse, võttes arvesse käesoleva lisa artiklis 12 osutatud osalemismäära, või tunnustab automaatselt projektisertifikaati või selle muudatust, mille sertifitseerimisasutus on välja andnud või heaks kiitnud või mille väljaandmis- või heakskiitmisprotsess ei ole veel lõppenud, vastavalt käesolevas lisas sätestatud tingimustele ning tehnilise rakendamise korras kirjeldatule, ja võtab muu hulgas arvesse ka sertifikaatide automaatse tunnustamise ja valideerimise üksikasju.
3. Käesoleva lisa rakendamiseks tagab kumbki lepinguosaline, et tema tsiviillennundusohutuse õigussüsteemis saab projekteerimisorganisatsioonide sertifitseerimissüsteemi abil piisaval määral tõendada, et mis tahes projekteerimisorganisatsioon suudab täita oma ülesandeid.

*Artikkel 9***Valideerimisprotsess**

1. Tsiviillennundustoote projektisertifikaadi valideerimise taotlus esitatakse valideerivale asutusele sertifitseerimisasutuse kaudu (kirjeldus tehnilise rakendamise korras).
2. Sertifitseerimisasutus tagab, et valideeriv asutus saab kõik asjakohased andmed ja teabe, mida on vaja projektisertifikaadi valideerimiseks (kirjeldus tehnilise rakendamise korras).
3. Kui valideeriv asutus saab projektisertifikaadi valideerimise taotluse, määrab valideeriv asutus kindlaks valideerimise sertifitseerimisaluse vastavalt käesoleva lisa artiklile 11 ning valideeriva asutuse valideerimisprotsessis osalemise määra vastavalt käesoleva lisa artiklile 12.
4. Valideeriv asutus võtab tehnilise rakendamise korra kohaselt valideerimisel võimalikult palju arvesse sertifitseerimisasutuse teostatud tehnilisi hinnanguid, katseid, kontrole ning vastavuskontrole.
5. Pärast sertifitseerimisasutuse esitatud asjakohaste andmete ja teabega tutvumist annab valideeriv asutus valideeritud tsiviillennundustootele välja oma projektisertifikaadi (edaspidi „valideeritud projektisertifikaat“) juhul, kui:
 - a) on olemas tõendid, et sertifitseerimisasutus on andnud asjaomasele tsiviillennundustootele välja oma projektisertifikaadi;
 - b) sertifitseerimisasutus on teatanud, et asjaomane tsiviillennundustoode vastab käesoleva lisa artiklis 11 osutatud sertifitseerimisalusele;
 - c) kõik valideeriva asutuse poolt läbiviidava valideerimisprotsessi käigus tõstatatud probleemid on lahendatud ning
 - d) taotleja on täitnud tehnilise rakendamise korras kirjeldatud täiendavad haldusalased lisanõuded.

6. Kumbki lepinguosaline tagab, et valideeritud projektisertifikaadi saamiseks ja säilitamiseks peab taotleja omama ja säilitama sertifitseerimisasutusele kättesaadavana kogu asjakohase projekteerimisteabe, joonised ja katsearuanded, sealhulgas sertifitseeritud tsiviillennundustooto kontrollimisandmed, mida on vaja selleks, et esitada vajalik teave asjaomase tsiviillennundustooto jätkuva lennukõlblikkuse ja selle kohaldatavatele keskkonnakaitse nõuetele vastavuse tagamiseks.

Artikkel 10

Projektisertifikaatide valideerimise üksikasjad

1. Euroopa Liidu kui sertifitseerimisasutuse väljaantud tüübisertifikaadid valideerib Jaapan kui valideeriv asutus. Teatavaid andmeid tunnustatakse tehnilise rakendamise korra kohaselt automaatselt. Need andmed hõlmavad vastavalt vajadusele järgmisi dokumente:

- a) mootori paigaldamise käsiraamat (mootori tüübisertifikaadi puhul);
- b) konstruktsiooni remondi käsiraamat;
- c) elektriühenduste jätkuva lennukõlblikkuse juhend ja
- d) kaalujaotuse käsiraamat.

2. Euroopa Liidu kui sertifitseerimisasutuse väljaantud olulised täiendavad tüübisertifikaadid ja oluliste suurte muudatuste heakskiidud valideerib Jaapan kui valideeriv asutus. Põhimõtteliselt kasutatakse tehnilise tutvustamisega piirduvat lihtsustatud valideerimist, mille puhul valideerivat asutust taotleja vastavustõendamistoomingutesse ei kaasata, välja arvatud juhul, kui tehnilised asutused otsustavad konkreetse juhtumi puhul teisiti.

3. Jaapani kui sertifitseerimisasutuse väljaantud õhusõiduki mootori ja propelleriga seotud tüübikinnitused ning tüübisertifikaadid valideerib Euroopa Liit kui valideeriv asutus.

4. Jaapani kui sertifitseerimisasutuse poolt tsiviillennundustoodetele välja antud tüübikinnitused (v.a õhusõiduki mootori ja propelleriga seotud tüübikinnitused), täiendavad tüübisertifikaadid ning suurte muudatuste, suurte remonditööde ja spetsifikatsioonide heakskiidud valideerib Euroopa Liit kui valideeriv asutus. Lubatud on kasutada tehnilise tutvustamisega piirduvat lihtsustatud valideerimist, mille puhul valideerivat asutust taotleja vastavustõendamistoomingutesse ei kaasata, kui tehnilised asutused konkreetse juhtumi puhul nii otsustavad.

Artikkel 11

Valideerimise sertifitseerimisalus

1. Tsiviillennundustootootele välja antud projektisertifikaadi valideerimiseks võtab valideeriv asutus sertifitseerimisaluse kindlakstegemisel arvesse temaga seotud lepinguosalise õigus- ja haldusnormides sätestatud järgmisi nõudeid:

- a) lennukõlblikkusnõuded, mis kehtisid samalaadse tsiviillennundustooto suhtes sertifikaaditaotluse tegeliku esitamise kuupäeval, mille määrab kindlaks sertifitseerimisasutus, ja mida vajaduse korral täiendatakse tehniliste lisatingimustega (kirjeldus tehnilise rakendamise korras), ning
- b) keskkonnakaitse nõuded, mis kehtisid asjaomase tsiviillennundustooto suhtes valideerimistaotluse valideerivale asutusele esitamise kuupäeval.

2. Valideeriv asutus täpsustab vajaduse korral järgmist:

- a) erandeid kohaldatavatest nõuetest;
- b) kõrvalekaldeid kohaldatavatest nõuetest või
- c) kompenseerivaid tegureid, mis tagavad samaväärse ohutustaseme, kui kohaldatavaid nõudeid ei järgita.

3. Lisaks käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetele määrab valideeriv asutus kindlaks kõik eritingimused, mida tuleb kohaldada, kui asjaomased lennukõlblikkusnõuded ning õigus- ja haldusnormid ei sisalda asjaomase tsiviillennundustoote puhul piisavaid või asjakohaseid ohutusnõudeid, sest:

- a) tsiviillennundustoode sisaldab uudseid või ebatavalisi konstruktsioonelemente võrreldes projekteerimistavade, mille põhinevad kohaldatavad lennukõlblikkusnõuded ning õigus- ja haldusnormid;
- b) tsiviillennundustoote ettenähtud kasutus on ebatavaline või
- c) muude kasutuses olevate samalaadsete tsiviillennundustoodetega või samalaadsete konstruktsioonimadustega tsiviillennundustoodetega saadud kogemused on näidanud, et võib tekkida ohuolukordi.

4. Erandeid, kõrvalekaldeid, kompenseerivaid tegureid ja eritingimusi kirjeldades võtab valideeriv asutus nõuetekohaselt arvesse sertifitseerimisasutuse kohaldatavaid erandeid, kõrvalekaldeid, kompenseerivaid tegureid ja eritingimusi ega esita valideeritavatele tsiviillennundustoodetele rangemaid nõudeid, kui ta kohaldaks enda samalaadsete toodete suhtes. Valideeriv asutus teavitab sertifitseerimisasutust kõigist sellistest eranditest, kõrvalekalletest, kompenseerivatest teguritest või eritingimustest.

Artikkel 12

Valideeriva asutuse osalemismäär

1. See, mil määral lepinguosalise valideeriv asutus käesoleva lisa artiklis 9 osutatud ja tehnilise rakendamise korras kirjeldatud valideerimisprotsessis osaleb, sõltub eelkõige alljärgnevast:

- a) teise lepinguosalise sertifitseerimisasutusena tegutseva pädeva asutuse kogemused ja andmed;
- b) asjaomase valideeriva asutuse varasemad valideerimiskogemused teise lepinguosalise pädeva asutusega;
- c) valideeritava konstruktsiooni laad;
- d) taotleja tegevus ja valideeriva asutuse kogemused temaga ning
- e) käesoleva lisa artiklites 28 ja 29 osutatud kvalifikatsiooninõuete hindamise tulemused.

2. Valideeriv asutus kasutab konkreetse tootekategooria esmasel valideerimisel tehnilise rakendamise korras kirjeldatud eriprotseduure ja kontrole, eelkõige sertifitseerimisasutuse protsesside ja meetodite puhul.

3. Sertifitseerimise järelevalvenõukogu mõõdab ja kontrollib korrapäraselt käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 kindlaksmääratud põhimõtete tõhusat rakendamist ning vaatab kontrollitulemused üle (mõõdikute kirjeldus on esitatud tehnilise rakendamise korras).

Artikkel 13

Automaatne tunnustamine

1. Kui projektisertifikaadi suhtes kohaldatakse automaatset tunnustamist, tunnustab valideeriv asutus sertifitseerimisasutuse poolt välja antud projektisertifikaati valideerimistoiminguid kohaldamata. Sel juhul tunnustab valideeriv asutus projektisertifikaadi samaväärseks temaga seotud lepinguosalise õigus- ja haldusnormide kohaselt välja antud sertifikaadiga ning valideeriv asutus asjakohast sertifikaati välja ei anna.

2. Jaapani kui valideeriva asutuse tehniline asutus tunnustab automaatselt Euroopa Liidu kui sertifitseerimisasutuse tehnilise asutuse välja antud väheolulisi täiendavaid tüübisertifikaate, väheolulisi suuri muudatusi või väheolulisi suuri remonditöid ning tehnilistele normidele vastavust tõendavaid lube.

3. Jaapani kui valideeriva asutuse tehniline asutus tunnustab automaatselt Euroopa Liidu kui sertifitseerimisasutuse tehnilise asutuse või Euroopa Liidu õiguse kohaselt sertifitseeritud organisatsiooni poolt heaks kiidetud väikeseid muudatusi ja väikeseid remonditöid.

4. Euroopa Liidu kui valideeriva asutuse tehniline asutus tunnustab automaatselt Jaapani kui sertifitseerimisasutuse tehnilise asutuse või Jaapani õiguse kohaselt sertifitseeritud organisatsiooni poolt heaks kiidetud väikeseid muudatusi ja väikeseid remonditöid.

Artikkel 14

Artiklite 10 ja 13 rakendussäte

1. Sertifitseerimisasutus liigitab muudatused väikesteks või suurteks vastavalt käesolevas lisas esitatud määratlustele ja seda tõlgendatakse asjaomase sertifitseerimisasutuse eeskirjade ja korra kohaselt.
2. Täiendava tüübisertifikaadi või suure muudatuse oluliseks või väheoluliseks liigitamise puhul vaatleb sertifitseerimisasutus muudatust kõigi varasemate asjakohaste projektimuudatuste kontekstis ja võtab arvesse kõiki asjaomase tsiviillennundustoote tüübisertifikaadis esitatud kohaldatavates sertifitseerimistingimustes tehtud asjakohaseid muudatusi. Muudatused, mis vastavad ühele järgmistest kriteeriumidest, loetakse automaatselt oluliseks:
 - a) üldist konfiguratsiooni või konstruktsiooni põhimõtteid ei ole säilitatud või
 - b) muudetava tsiviillennundustoote sertifitseerimiseks kasutatud eeldused enam ei kehti.

Artikkel 15

Projektisertifikaadi üleandmine

Kui projektisertifikaadi omanik annab oma projektisertifikaadi üle teisele üksusele, teavitab projektisertifikaadi eest vastutav sertifitseerimisasutus üleandmisest viivitamata valideerivat asutust ning kohaldab projektisertifikaatide üleandmisega seotud protseduuri, mille kirjeldus on esitatud tehnilise rakendamise korras.

Artikkel 16

Konstruktsiooniga seotud käitamise nõuded

1. Tehnilised asutused peavad tagama, et valideerimisprotsessi käigus vahetatakse vajaduse korral andmeid ja teavet konstruktsiooniga seotud käitamise nõuete kohta.
2. Kui tehnilised asutused mõne konstruktsiooniga seotud käitamise nõude puhul nii kokku lepivad, võib valideeriv asutus tunnustada sertifitseerimisasutuse vastavuskinnitust valideerimisprotsessi kaudu.

Artikkel 17

Tüübiga seotud käitamisdokumendid ja andmed

1. Mõned tüübiga seotud käitamisdokumendid ja andmed (sh kasutamissobivuse andmed Euroopa Liidu süsteemis ja samaväärsed andmed Jaapani süsteemis), mille esitab tüübisertifikaadi omanik, kinnitab või tunnustab sertifitseerimisasutus ning vajaduse korral vahetatakse neid dokumente ja andmeid valideerimisprotsessi käigus.
2. Valideeriv asutus võib käesoleva artikli lõikes 1 osutatud käitamisdokumente ja andmeid tehnilise rakendamise korras esitatud kirjelduse kohaselt kas automaatselt tunnustada või valideerida.

Artikkel 18

Samaaegne valideerimine

Kui taotleja ja tehnilised asutused nii otsustavad, võib vajaduse korral kohaldada samaaegset valideerimisprotsessi, mida on kirjeldatud tehnilise rakendamise korras.

*Artikkel 19***Jätkuv lennukõlblikkus**

1. Tehnilised asutused võtavad meetmeid, et kõrvaldada nende kui sertifitseerimisasutuse sertifitseeritud tsiviillennundustoodete puhul ilmnevad ohuolukorrad.
2. Lepinguosalise pädev asutus aitab teise lepinguosalise pädeva asutuse taotluse korral otsustada, kuidas tagada esimese lepinguosalise õigussüsteemi kohaselt projekteeritud või toodetud tsiviillennundustootete jätkuv lennukõlblikkus.
3. Kui käesoleva lisa kohaldamisalasse kuuluva tsiviillennundustootete puhul esineb kasutamise seotud või muid võimalikke ohutusprobleeme, mille tõttu lepinguosalise tehniline asutus, kes on asjaomase tsiviillennundustootete sertifitseerimisasutus, alustab uurimist, aitab teise lepinguosalise tehniline asutus taotluse korral uurimisele kaasa, edastades muu hulgas asjakohase teabe, mille asjaomased üksused on esitanud selle tsiviillennundustootetega seotud rikete, talitlushäirete, puuduste või muude asjaolude kohta.
4. Projektisertifikaadi omanike teatamiskohustusest sertifitseerimisasutuse ees ja käesoleva lisaga kehtestatud teabevahetussüsteemist piisab, et pidada täidetuks iga projektisertifikaadi omaniku kohustust teatada valideerivale asutusele asjaomase tsiviillennundustootetega seotud riketest, talitlushäiretest, puudustest või muudest asjaoludest.
5. Käesoleva artikli lõigetes 1–4 osutatud ohuolukordade suhtes võetavad meetmed ja ohutusala tebevahetus määratakse kindlaks tehnilise rakendamise korras.
6. Lepinguosaliste tehnilised asutused hoiavad teineteist kursis kogu jätkuvat lennukõlblikkust käsitleva kohustusliku teabega, mis on seotud nende järelevalve alla kuuluvas süsteemis projekteeritud või toodetud tsiviillennundustoodetega, mis kuuluvad käesoleva lisa kohaldamisalasse.
7. Lepinguosalise tehnilise asutuse välja antud sertifikaadiga seotud lennukõlblikkusstaatuse muutumisest tuleb õigeaegselt teavitada teise lepinguosalise tehnilist asutust.

Jagu E

Tootmise certifitseerimine*Artikkel 20***Tootmissetifitseerimis- ja tootmisjärelevalvesüsteemi tunnustamine**

1. Kuna käesoleva lisa kohaldamisalal peetakse importiva lepinguosalise tsiviillennundustoodete tootmissüsteemi eksportiva lepinguosalise omaga piisavalt samaväärseks, tunnustab importiv lepinguosaline eksportiva lepinguosalise tootmissetifitseerimis- ja järelevalvesüsteemi vastavalt käesoleva lisa artikli 26 lõikele 2.
2. Käesoleva artikli lõike 1 sätteid kohaldatakse ka järgmise suhtes:
 - a) sellise tsiviillennundustootete tootmine, mille puhul projekteerimisriigi ülesandeid täidab muu riik kui tsiviillennundustoodete eksportiv lepinguosaline, tingimusel et eksportiva lepinguosalise pädev asutus ja projekteerimisriigi asjaomane asutus on kehtestanud ning rakendanud vajaliku korra, et kontrollida asjaomase tsiviillennundustootete projektisertifikaadi omaniku ja tootmissetifikaadi omaniku vahelist suhtlust;
 - b) selliste tsiviillennundustoodete (v.a tsiviilõhusõiduk, õhusõiduki mootor või propeller) tootmine, mida teostab eksportiva lepinguosalise eraldiseisva tootmissetifikaadi omanik, kes asub väljaspool lepinguosaliste territooriume, ning
 - c) selliste õhusõidukimootorite või -propellerite tootmine, mida teostab eksportiva lepinguosalise eraldiseisva tootmissetifikaadi omanik, kes asub väljaspool lepinguosaliste territooriume, tingimusel et tehnilised asutused vaatavad iga konkreetse juhtumi üle.

*Artikkel 21***Tootmissertifikaadi ja eraldiseisva tootmissertifikaadi laiendamine**

1. Tootmissertifikaati, mille eksportiva lepinguosalise pädev asutuse on välja andnud tootjale, kes asub peamiselt asjaomase eksportiva tootja territooriumil ja keda tunnustatakse käesoleva lisa artikli 20 lõike 1 sätete kohaselt, võib laiendada asjaomase tootja tootmiskohtadele ja -rajatistele, mis asuvad importiva lepinguosalise või kolmanda riigi territooriumil, olenemata nende tootmiskohtade ja -rajatiste õiguslikust staatusest ning seal toodetavate tsiviillennundustoodete liigist. Sel juhul jääb nende tootmiskohtade ja -rajatiste järelevalve eest vastutavaks eksportiva lepinguosalise pädev asutus ja importiva lepinguosalise pädev asutus ei anna selliste tootmiskohtade ja -rajatiste puhul sama tsiviillennundustootete jaoks välja oma tootmissertifikaati.

2. Tehnilised asutused peavad ühekaupa läbi vaatama käesoleva lepingu allkirjastamise ajal ikka veel kehtivad eraldiseisvad tootmissertifikaadid, mille ühe lepinguosalise pädev asutus on välja antud teise lepinguosalise territooriumil asuvale tootjale. Pärast eraldiseisvate tootmissertifikaatide omanikega konsulteerimist võib mõne sellise eraldiseisva sertifikaadi mõistliku aja möödumisel tühistada.

*Artikkel 22***Suhtlus tootmissertifikaadi omaniku ja projektisertifikaadi omaniku vahel**

1. Kui tsiviillennundustootete tootmissertifikaadi omaniku üle teeb järelevalvet ühe lepinguosalise pädev asutus ja sama tsiviillennundustootete projektisertifikaadi omaniku üle teostab järelevalvet teise lepinguosalise pädev asutus, kehtestavad lepinguosaliste pädevad asutused korra, et määrata kindlaks kummagi lepinguosalise kohustused projektisertifikaadi omaniku ja tootmissertifikaadi omaniku vahelise suhtluse kontrollimisel.

2. Kui käesoleva lisa kohaldamisalasse kuuluvate tsiviillennundustoodete ekspordi korral ei ole projektisertifikaadi omanik ja tootmissertifikaadi omanik üks ja sama üksus, peavad lepinguosaliste pädevad asutused tagama, et projektisertifikaadi omanik kehtestab koostöös tootmissertifikaadi omanikuga nõuetekohase korra, millega tagatakse projekti ja tootmise piisav kooskõla ning nõuetekohane toetus asjaomase tsiviillennundustootete jätkuva lennukõlblikkuse tagamiseks.

*Artikkel 23***Tootmissertifikaadi dubleerimise vältimine**

Kui tehnilised asutused ei otsusta teisiti, ei anna importiva lepinguosalise pädev asutus eksportiva lepinguosalise tootmissertifikaadi omanikule välja tootmissertifikaati, kui kõnealune tootmissertifikaat hõlmab tsiviillennundustooteteid, mis juba sisalduvad eksportiva lepinguosalise pädeva asutuse poolt välja antud tootmissertifikaadis.

*Jagu F***Ekspordisertifikaadid***Artikkel 24***Kohaldamisala**

Käesolevas lisas käsitletakse järgmisi ekspordisertifikaate, mis kuuluvad käesoleva lisa kohaldamisalasse nii nagu on kirjeldatud tehnilise rakendamise korras:

- a) uute ja kasutatud õhusõidukite lennukõlblikkuse ekspordisertifikaadid ning
- b) uute tsiviillennundustoodete (v.a õhusõidukid) komponendi hooldustõendid.

*Artikkel 25***Ekspordisertifikaadi väljaandmine**

1. Lennukõlblikkuse ekspordisertifikaadi väljaandmisel uuele õhusõidukile või komponendi hooldustõendi väljaandmisel uuele tsiviillennundustootele (v.a õhusõidukid) tagab eksportiva lepinguosalise pädev asutus, et kõnealune tsiviillennundustooted:

- a) vastab projekte, mida importiv lepinguosaline on kooskõlas käesoleva lisaga automaatselt tunnustanud või mille ta on valideerinud või sertifitseerinud, nagu on kirjeldatud tehnilise rakendamise korras;
- b) on ohutult kasutatav;
- c) vastab kõigile muudele täiendavatele nõuetele, millest importiv lepinguosaline on teatanud, ning
- d) on tsiviilõhusõidukite, õhusõiduki mootorite ja õhusõiduki propellerite osas kooskõlas jätkuvat lennukõlblikkust käsitleva kohaldatava kohustusliku teabega, sealhulgas importiva lepinguosalise lennukõlblikkusnõuetega, millest kõnealune lepinguosaline on teatanud.

2. Eksportiva lepinguosalise territooriumil registreeritud kasutatud õhusõidukile lennukõlblikkuse ekspordisertifikaadi väljaandmisel tagab eksportiva lepinguosalise pädev asutus lisaks käesoleva artikli lõike 1 punktides a–d osutatud nõuetele selle, et asjaomast õhusõidukit on nõuetekohaselt hooldatud, kasutades eksportiva lepinguosalise tunnustatud protseduure ja meetodeid, mida tõendavad logiraamatud ja hooldusdokumendid.

*Artikkel 26***Uue tsiviillennundustootete ekspordisertifikaadi tunnustamine**

1. Vastavalt käesoleva lisa jaole E ja käesoleva artikli lõikele 2 tunnustab importiva lepinguosalise pädev asutus ekspordisertifikaati, mille on uuele tsiviillennundustootetele välja andnud eksportiva lepinguosalise pädev asutus või tootmissertifikaadi omanik kui sertifitseeritud organisatsioon, võttes arvesse käesolevas lisas sätestatud tingimusi ja tehnilise rakendamise korras esitatud kirjeldusi.

2. Selliste tsiviillennundustoodete kategooriate puhul, mida ei ole importiva lepinguosalise tsiviillennundusohutuse õigussüsteemi raames varem tunnustatud, võib importiva lepinguosalise pädev asutus enne kõnealuste tsiviillennundustoodete ekspordisertifikaatide käesoleva artikli kohast tunnustamist võtta vastu otsuse korraldada kooskõlas tehnilise rakendamise korras kirjeldatuga tootmissertifikaadi omaniku hindamise, et teha kindlaks, kas käesoleva lisa artikli 25 lõikes 1 sätestatud nõuded on tõhusalt täidetud. Importiv lepinguosaline teatab eksportivale lepinguosalisele, millal ta kavatses sellise hindamise korraldada. Kõnealuse hindamise edukalt läbinud tootmissertifikaadi omanike loetelu avaldatakse importiva lepinguosalise tehnilise asutuse ametlikus väljaandes.

*Artikkel 27***Kasutatud õhusõiduki lennukõlblikkuse ekspordisertifikaadi tunnustamine**

1. Importiva lepinguosalise pädev asutus tunnustab kasutatud õhusõidukile eksportiva lepinguosalise pädeva asutuse poolt välja antud lennukõlblikkuse ekspordisertifikaati vastavalt käesolevas lisas sätestatud tingimustele ja tehnilise rakendamise korrale üksnes juhul, kui asjaomasele kasutatud õhusõidukile välja antud tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi omanik on olemas ja toetab seda tüüpi õhusõiduki jätkuvat lennukõlblikkust.

2. Eksportiva lepinguosalise tootmisjärelvalve all toodetud kasutatud õhusõidukile välja antud lennukõlblikkuse ekspordisertifikaadi tunnustamiseks vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 abistab eksportiva lepinguosalise pädev asutus asjakohase taotluse korral importiva lepinguosalise pädevat asutust andmete ja teabe saamiseks järgmise kohta:

- a) õhusõiduki konfiguratsioon tootja juurest lahkumisel ning
 - b) õhusõiduki hilisemad muudatused ja remonditööd, mille lepinguosaline on heaks kiitnud.
3. Importiv lepinguosaline võib nõuda kontrolli- ja hooldusdokumente (kirjeldus tehnilise rakendamise korras).

4. Kui eksportiva lepinguosalise pädev asutus ei suuda ekspordiks ette nähtud kasutatud õhusõiduki lennukõlblikkuse hindamisel täita kõiki käesoleva lisa artikli 25 lõikes 2 ja käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõudeid, teeb ta järgmist:

- a) teavitab sellest importiva lepinguosalise pädevat asutust;
- b) lepib importiva lepinguosalise pädeva asutusega tehnilise rakendamise korra kohaselt kokku kohaldatavate nõuetega seotud erandite lubamises või eranditest keeldumises ning
- c) dokumenteerib kõik toote eksportimisel lubatud erandid.

Jagu G

Pädevate asutuste kvalifitseerumine

Artikkel 28

Kvalifikatsiooninõuded vastavuskontrolli ja sertifikaatide tunnustamiseks

Lepinguosaline peab käesoleva lisa rakendamiseks struktureeritud ja tulemuslikku sertifitseerimis- ning järelevalvesüsteemi, mis muu hulgas hõlmab järgmist:

- a) õiguslik ja regulatiivne raamistik, millega eelkõige tagatakse reguleerimispädevus lepinguosalise tsiviillennundusohutuse õigussüsteemiga reguleeritud üksuste suhtes;
- b) organisatsiooniline struktuur, kus kohustused on selgelt kirjeldatud;
- c) piisavad ressursid, sh kvalifitseeritud personal, kellel on piisavalt teadmisi ja kogemusi ning kes on saanud piisavat koolitust;
- d) nõuetekohased protsessid, mis on dokumenteeritud vastavates põhimõtetes ja protseduurides;
- e) dokumendid ja registrid ning
- f) kehtiv kontrolliprogramm, millega tagatakse õigusliku ja regulatiivse raamistiku ühetaoline kohaldamine järelevalvesüsteemi eri komponentide suhtes.

Artikkel 29

Pädevate asutuste jätkuv kvalifitseerumine

1. Selleks et säilitada vastastikust usaldust teineteise reguleerimissüsteemide suhtes käesoleva lisa rakendamisel ja tagada piisavalt samaväärne ohutustase, hindab lepinguosalise tehniline asutus korrapäraselt teise lepinguosalise pädevate asutuste vastavust käesoleva lisa artiklis 28 osutatud kvalifikatsiooninõuetele. Sellise jätkuva vastastikuse hindamise üksikasjad sätestatakse tehnilise rakendamise korras.

2. Lepinguosalise pädev asutus teeb teise lepinguosalise pädeva asutusega koostööd, kui selline hindamine on vajalik, ja tagab, et reguleeritud üksused, kelle üle ta järelevalvet teostab, võimaldavad juurdepääsu tehnilistele asutustele.

3. Kui ühe lepinguosalise tehniline asutus leiab, et teise lepinguosalise pädeva asutuse tehniline pädevus ei ole enam piisav või et selle pädeva asutuse väljastatud vastavuskontrolli tulemuste või sertifikaatide tunnustamine tuleks peatada, kuna teise lepinguosalise süsteem, mis on seotud käesoleva lisa rakendamise, ei taga enam piisavalt samaväärset ohutustaset, mis sellist heakskiitmist võimaldaks, korraldavad tehnilised asutused konsultatsioone, et määrata kindlaks parandusmeetmed.

4. Kui usaldust ei ole mõlemale lepinguosalisele vastuvõetaval viisil taastatud, võib kummagi lepinguosalise tehniline asutus saata käesoleva artikli lõikes 3 osutatud küsimuse sertifitseerimise järelevalvenõukogule.

5. Kui sertifitseerimise järelevalvenõukogu probleemi lahendada ei suuda, võib kumbki lepinguosaline saata lõikes 3 osutatud küsimuse käesoleva lepingu artikli 11 kohaselt moodustatud ühiskomiteele.

Jagu H

Teabevahetus, konsulteerimine ja toetus

Artikkel 30

Teabevahetus

Kogu lepinguosaliste pädevate asutuste vaheline teabevahetus, mis muu hulgas hõlmab tehnilise rakendamise korras kirjeldatud dokumente, toimub inglise keeles, võttes arvesse tehniliste asutuste poolt juhtumipõhiselt kindlaks määratud erandeid.

Artikkel 31

Tehniline konsulteerimine

1. Tehnilised asutused lahendavad käesoleva lisa rakendamisega seotud probleemid konsulteerimise käigus.
2. Kui käesoleva artikli lõike 1 kohase konsulteerimise käigus ei saavutata vastastikku vastuvõetavat lahendust, võib kummaagi lepinguosalise tehniline asutus saata käesoleva artikli lõikes 1 osutatud küsimuse sertifitseerimise järelevalvenõukogule.
3. Kui sertifitseerimise järelevalvenõukogu probleemi lahendada ei suuda, võib kumbki lepinguosaline suunata käesoleva artikli lõikes 1 osutatud küsimuse käesoleva lepingu artikli 11 kohaselt moodustatud ühiskomiteele.

Artikkel 32

Sertifitseerimise ja jätkuva lennukõlblikkuse järelevalvetoimingute toetamine

Kui teine lepinguosaline seda taotleb ja selleks on piisavalt ressursse ning on saavutatud asjakohane kokkulepe, võib lepinguosalise pädev asutus anda teise lepinguosalise pädevale asutusele tehnilist tuge ning jagada andmeid ja teavet sertifitseerimise ning jätkuva lennukõlblikkuse järelevalvetoimingute kohta, mis on seotud projekteerimise, tootmise ning keskkonnakaitsega. Sellist abi ja selle andmise korraldust kirjeldatakse tehnilise rakendamise korras.

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET